

ကံ့ယံ့ကံ့ယံ့ကံ့ယံ့

စိန်ကျွတ်

မှိုင်း

Challenger

အခြားဆောင်းပါးများ
ထက်ကျော်

စီမံကိန်းရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ပါ
စစ်ဆေးထိန်းချုပ်မှုလည်း ရှိပါစေ

တာဝန်ရှိတဲ့ မန်နေဂျာလို ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဟာ မိမိတို့ တာဝန်ယူ ထားရတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ အောင်မြင်တိုးတက်မှုရဖို့ အတွက် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းတွေကို စနစ်တကျချပြီး ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင် ရပါတယ်။ ဒီလို စီမံကိန်းချပြီး စနစ်တကျ လုပ်ကိုင်တယ်ဆိုပေမဲ့ အရာ ကိစ္စ အားလုံး ချောမွေ့အောင်မြင်လိမ့်မယ်လို့ တော့ ယုံကြည်လို့ မရပါ ဘူး။ မမျှော်လင့်ဘဲ အခက်အခဲ တွေ၊ စိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့ ဓမ္မတာပဲ တွေ့ရပါ လိမ့်မယ်။

ဒါကို တချို့က မေ့လျော့နေတတ်ကြတယ်။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်တစ်ခု ဟာ ပြင်ဆင်စရာ မရှိ အောင် မှန်ကန်နေပြီး စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကြီးထဲက စီမံချက်များ ဟာလည်း အမှန်တကယ်ပဲ အောင် မြင်လိမ့်မယ်လို့ တွေး ထင်ပြီး စစ်ဆေးမှုဘက်မှာ အားနည်းတတ်ကြတယ်။ မိုးနတ်မင်းကြီးကို ယ် တိုင် တွေးဆပြီး ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခိုင်းတဲ့ ကိစ္စဖြစ်ပါစေ တွက်ချက်မှုတွေဟာ ရာနှုန်း ပြည့် မှန်ကန်နေပါစေ မထင်မှတ်တာတွေကြောင့် ထင်မှတ်မထားတာတွေ ဖြစ်သွားတတ်တ ယ်။

စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အချိန် ကာလအလိုက် ကိုယ် ရည်မှန်းတဲ့ "စံ"ကို ရရှိရဲ့ လားဆိုတာ ပထမဆုံး

အကဲဖြတ်နိုင်ဖို့ လိုလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ စံနဲ့ ရရှိ ချက်ဟာ ကွာဟမှုရှိနေပြီ ဆိုရင်တော့ တစ်နေရာရာမှာ အဖုအထစ်ရှိနေပြီဆိုတာ သေချာပါတယ်။ အဲဒီ ကွာဟချက်ကို ဘယ်လိုတွေ့ရှိအောင် ရှာဖွေကြမလဲဆိုရင် စစ်ဆေး ထိန်းချုပ်ခြင်းကို အခြေခံ ပြီး ဆောင်ရွက်ရပါလိမ့်မယ်။ စစ်ဆေးထိန်းချုပ်ခြင်းဆိုတဲ့ (Controlling)ဆိုတာ ယုတ္တိရှိတဲ့ တိုင်း တာ မှုတစ်ခုလို့ ပြောရင်လည်း ရပါတယ်။

စစ်ဆေးထိန်းချုပ်ပြီး တိုင်းတာကြည့်ရှုတယ်ဆိုရာမှာ ရရှိလာတဲ့ သ တင်းအချက်အလက် တွေဟာ တိကျမှန်ကန်ဖို့ တော့ လိုပါလိမ့်မယ်။ သ တင်းမှားတွေ၊ ယုတ္တိမဲ့တဲ့ အချက်တွေကြောင့် မိမိချမှတ်ထားတဲ့ စီမံကိန်းနဲ့ စီမံချက်တွေကို ပိုမိုရှုပ်ထွေးသွားစေပါလိမ့်မယ်။ အဖြေတွေ ဟာ လည်း လွဲမှားစွာ ပေါ်လာတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကောင်းမွန်ပြီး ထိရောက်တဲ့ ထိန်းချုပ်မှုကို တာဝန်ရှိ သူတွေ လေ့လာထားသင့်ပါတယ် ။

အဲဒါတွေကတော့ ပထမဆုံးအနေနဲ့ တာဝန်ရှိသူများ ဟာ မိမိတာဝန်ယူရမယ့် အလုပ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် လုပ်ငန်းရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကို တိ တိကျကျသိ ရှိရအောင် လေ့လာဖို့ လိုပါလိမ့် မယ်။ ဒါမှ သာ အဲဒီ ရည်မှန်းချက်ပေါက်ရောက် အောင်မြင်ရေးအတွက် အစီအစဉ်တွေကို ရေးဆွဲ နိုင် မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလုပ်ငန်းစီမံကိန်းဟာ ကောင်းလာနိုင်တာရော ဆိုးသွားနိုင်တာကိုပါ တွက်ချက်ပြီးမှ အနီးကပ်ဆုံး ဖြစ်နိုင်ချေရှိမှုကို ရေးဆွဲတာမျိုးပဲ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။

ဒီလိုမဟုတ်ရင် စီမံကိန်း၊ စီမံချက်တစ်ခုကို လက်တွေ့ထဲချကြည့်လို က်၊ အားနည်းချက် တွေ တွေ့လိုက်၊ ပြုပြင်ပြန်ရေးဆွဲလိုက်၊ ထပ်စမ်းသ ပ်လုပ်ကိုင်လိုက်နဲ့ ဂျာအေးသူ့အမေရိကန်ဆိုတဲ့ တေးလို အချိန်ကုန်ငွေကု

န် လူပန်းပြီး လုပ်ငန်းမအောင်မြင်မှုတွေကို မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မယ်။ အကောင်းဆုံးအဖြေဟာ အနှောင့်နှေးဆုံးနဲ့ အမှားအယွင်း အများဆုံး ဆိုရင်တော့ ဟန်မယ် မဟုတ်ပေဘူး။

တကယ်တော့ ကိုယ်က ယတိပြတ် ဆုံးဖြတ်ပြီး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တဲ့ အခါ စဉ်ဆက် မပြတ် စစ်ဆေးနေတာမျိုးပဲဖြစ်ရပါမယ်။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ အမှားအယွင်းဆိုတာက စက္ကန့် နဲ့ အမျှ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်တယ်မဟုတ်လား။ ဒါကို ဂရုမပြုဘဲ အမှားအယွင်းတွေများ လာမှ ပြုပြင်တာမျိုးဟာ အပ်နဲ့ ထွင်းရမယ့်ကိစ္စကို ပုဆိန်နဲ့ ပေါက်ရတာမျိုး ဖြစ်သွားနိုင်တယ်လေ။ ဒါကြောင့် တာဝန်ရှိသူတွေဟာ ကိုယ့်လုပ်ငန်းကို မျက်ခြည်မပြတ် စစ်ဆေးနေတာမျိုးပဲဖြစ်သင့်ပါတယ်။

ဒါဟာ အမှားအယွင်းအသေးကလေး ဘဝမှာ ပဲ နိုင်နင်းအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်မှာ ဖြစ်သလို အမှိုက်ကစ ပြဿဒ်မီးလောင်မှာ ကိုလည်း ဟန့်တားနိုင်မှာ အမှန်ပါ။ အမှားဆိုတာ ကြီးထွား မလာအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ လိုသလို မှားလိုက်ပြင်လိုက်၊ ပြင်လိုက်မှားလိုက်ဆိုတာတွေများ လာရင်လည်း လုပ်ငန်းကို ထိခိုက်လာတော့မှာ မသေချာပါတယ်။ ဒါကြောင့် အမှားတွေ မဖြစ် အောင်၊ အမှားတွေ မများ အောင် အလုပ်ကို အချိန်မှန် စစ်ဆေးကြတာကောင်းပါတယ်။

ဒီနေ့ ရာမှာ ရည်မှန်းချက်နဲ့ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှုဟာ ကွာဟနေတာ တွေလည်း ရှိနိုင်သလို ကွာဟမှု အနည်းအကျဉ်းလောက်ပဲရှိပြီး မျှော်မှန်းထားတာနဲ့ အနီးစပ်ဆုံး ရှိ နေတာမျိုးလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒီတော့ ကွာဟနေမှုကို အဓိကထား ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရလဒ်ကောင်းတွေကို ရရှိနိုင်တယ်ဆိုတာ တာဝန်ရှိသူတစ်ယောက်အနေနဲ့ နှလုံးသွင်းသင့်ပါတယ်။ ရည်မှန်းချက်နဲ့ ရရှိချက်တို့ ကိုလည်း မှန်

မှန်ကန်ကန် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ရင် ပိုကောင်းပါတယ်။

ဒီတော့လုပ်ငန်းများကို စစ်ဆေးရာကနေပြီး လက်ခံရရှိခဲ့တဲ့ အဖြေများ ပေါ်မှာ မူတည်လို့ အားနည်းချက်များကို ပြုပြင်ရင်း ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ လတ်တလော ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အခြေအနေဆိုးတွေကို နည်းနာ အမျိုးမျိုးရှာပြီး ကျော်လွှားရပါ လိမ့်မယ်။

ကိုယ့်ရည်မှန်းမပြည့်မီဘဲ အားနည်းချက်တွေ များ နေတယ်ဆိုတာကို တွေ့ရတဲ့ အခါ ဘယ် လိုပြုပြင်မယ်ဆိုတာ တွေးဆပြီး လုပ်ကိုင်ရပါလိမ့်မယ်။ ဒီနေရာမှာ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ သတင်း အချက်အလက်တွေနဲ့ ပြည့်စုံမှန်ကန်မှုက တာဝန်ရှိသူကို အထောက်အကူပြုနိုင်ပါတယ်။ ကံကောင်းခြင်းလက်ဆောင်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ရင်းက Opportunity ဆိုတဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေဟာ လည်း ပေါ်ပေါက်ရရှိတတ်ပါတယ်။ တာဝန်ရှိသူတွေဟာ အဲဒီအခွင့်အလမ်းကို အမိအရ ဆုပ်ကိုင် နိုင်ဖို့ အဲဒီအခွင့်အလမ်းကိုသုံးပြီး မိမိတို့ ရဲ့ ရည်မှန်းချက် အောင်မြင်နိုင်ဖို့ အတွက် ကောင်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ ပဲဖြစ်ပါတယ်။

စီမံကိန်းတွေကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်တာ၊ စစ်ဆေးတာ လိုအပ်တဲ့ နေရာမှာ ထိန်းချုပ်တာ ဒါမှ မဟုတ် ထိန်းကျောင်းသွားတာဟာ လုပ်ငန်းရဲ့ ရလဒ်ကို ကောင်းမွန်စေပါလိမ့် မယ်။ ဒီနေရာမှာ ထိန်းချုပ်မှုစနစ်ကို တည်ဆောက်တာ၊ အဲဒီထိန်းချုပ်မှုစနစ်ရဲ့ စံနဲ့ သတ်မှတ်တာတွေ၊ ခြွင်းချက်တွေကို မလွဲမသွေရှိရပါလိမ့်မယ်။

ယေဘုယျအားဖြင့် ထိန်းချုပ်မှုဟာ နှစ်မျိုးပဲရှိနေပါတယ်။ သွင်းအားစုကို ထိန်းချုပ်တာနဲ့ ရလဒ်ကို ထိန်းချုပ်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။ သွင်းအားစုတွေဖြစ်တဲ့ ငွေ၊ လူ၊ စက်စတာတွေကို စနစ်တကျ စာရင်းဇယားနဲ့ ထိန်း

ချုပ်ပြီး ရလဒ်ကိုတော့ အရေအတွက်၊ အရည်အချင်းတွေကို ကြည့်ရှု
လေ့ လာပြီးမှ ထိန်းချုပ်ရတာပါ။

စီမံကိန်းကလည်း မှန်ကန်ကောင်းမွန်၊ စစ်ဆေးအတည်ပြုမှုကလ
ည်း လစ်ဟာချက်မရှိ၊ ထိန်းသိမ်းထိန်းချုပ်မှုကလည်း စနစ်ကျတယ်ဆိုရ
င်ဖြင့် ဘယ်အလုပ်မဆို အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်ပါ လိမ့်မယ်၊ ဒါကိုယုံပါ။

*

လတ်တလော သုံးမရပေမဲ့

တချို့အတွေးတွေ၊ တချို့အကြံဉာဏ်တွေဟာ လက်ငင်းကာလမှာ သုံးမရပေမဲ့ အချိန်ကာလတစ်ခုမှာ အသုံးပြုလို့ ရတတ်ပါတယ်။ မိမိတို့ တွေးတောကြံဆလုပ်ကိုင်ဖို့ စဉ်းစားထား တာတွေဟာ မှန်ကန်ကောင်း မှန်ကန်နိုင်ပေမဲ့ အခြေအနေနဲ့ အချိန်ကာလ ခွင့်မပြုခဲ့တဲ့ အတွက် အောင်မြင်မှုမရရုံမက တစ်ခါတစ်ခါမှာ ဆုံးရှုံးမှုတွေကို ကြုံတွေ့ရတတ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ကာလမှာ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ကုမ္ပဏီနဲ့ လုပ်ငန်းတွေဟာ မိမိတို့ ရပ်တည်ရှင်သန်နိုင် ရေး ဒါမှ မဟုတ် တိုးတက်အောင်မြင်နိုင်ရေးတို့ အတွက် နည်းလမ်းကောင်းပေါင်းစုံနဲ့ ကြိုးပမ်း တတ်ကြပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ချေရှိမယ်ထင်တဲ့ ကိစ္စအားလုံးကို အကောင်းဆုံး ကြိုးစားကြတာလည်း အမှန်ပါ။ အထက်အဆင့် ခေါင်းဆောင်မှုကနေပြီး အောက်ခြေအလုပ်သမားတွေ၊ ဝန်ထမ်းတွေ အထိ ဖြစ်နိုင်စွမ်းရှိသမျှ ကြိုးစားအားထုတ်ကြတာ ငြင်းရမယ်မထင်ပါဘူး။ နေရာအတော်များများ မှာ တွေ့နေရတာကိုး။

ဒီနေ့ကာလမှာ ကုမ္ပဏီတွေ၊ လုပ်ငန်းတွေက တာဝန်ရှိကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဥပမာ BOD တွေလို၊ မန်နေဂျင်း ဒါရိုက်တာလို၊ မန်နေဂျာတို့လို အထက်ဆင့်က စီမံခန့်ခွဲကြသူတွေဟာ မိမိတို့ ရည်မှန်းရာပန်းတိုင်ကို လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ရောက်ရှိနိုင်ကြဖို့ အတွက် အကြံကောင်း၊ ဉာဏ်ကော

င်းတွေကို သုံးကြပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါမှာ တော့ အဲဒီလို ကောင်းမွန် တိုးတက်တဲ့ အကြံ ဉာဏ်တွေဟာ ရာထူး အဆင့်မြင့်မြင့်မားမား ရယူ ပေးထားကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ရဲ့ ခေါင်းထဲက ထွက်မလာတတ်ပါဘူး။ အ လုပ်ဖြစ်တဲ့ အကြံအစည်တွေဟာ မထင်မှတ်တဲ့ နေရာတွေ၊ တစ်နည်း အားဖြင့် အောက်ခြေဝန်ထမ်းတွေ၊ အလုပ်သမားတွေဆီကနေ မထင်မှတ်ဘဲ ရရှိကြတာပါ။

ဒါကို လေ့လာသုတေသနပြုကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အကဲခတ်မိတဲ့ အခါ ကုမ္ပဏီအတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ အကြံဉာဏ်တွေဟာ ရာထူးမ ရွေး၊ အဆင့်နေရာမရွေး၊ ဦးနှောက်မရွေး ဘယ်နေရာကမဆို အချိန်မ ရွေး ထွက်ပေါ်လာတတ်တယ်ဆိုတာကို သတိထားမိတော့တယ်။ ဒါ ကြောင့် လည်း လူတိုင်းဆီက တန်ဖိုးရှိတဲ့ အကြံပေးချက်တွေ ရရှိနိုင်ဖို့ အတွက် ဝန်ထမ်းများကို Brain Storming လို့ ခေါ်တဲ့ အစီအစဉ်တွေကို အလျဉ်းသင့်သလို လုပ်ပေးကြတဲ့ ဆွေးနွေးပွဲတွေ ပေါ်လာရတာပါ။

Brain Storming လုပ်ပြီး အားလုံးကို ဦးနှောက်မုန်တိုင်းစေတဲ့ အခါ မမျှော်လင့်တဲ့ အကြံ ဉာဏ်ကောင်းတွေ ရလာတတ်တယ်။ အမှိုက်ပုံထဲ က ရတနာပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ကောက်ရသလိုမျိုး ဝမ်းသာခံစားရတတ် တယ်။ မျှော်လင့်မထားတဲ့ ၊ တန်ဖိုးရှိလှတဲ့ အကြံကောင်းတွေဟာ ရတ နာပါပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီရလာတဲ့ ရတနာတွေကို ချက်ချင်းလက်ငင်းသုံးစွဲပြီး မိမိတို့ လုပ်ငန်းအောင်မြင် တိုးတက်မှုရစေ ဖို့ အတွက် သုံးတတ်ကြတယ်။

ဒါပေမဲ့ တစ်ခါတစ်ခါမှာ တော့ အလွန်အလွန်ကောင်းမွန်တဲ့ အကြံ ဉာဏ်တွေတောင်မှ အလုပ်မဖြစ်တာတွေရှိတတ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတာကို ဝေဖန်သုံးသပ်တဲ့ အခါ အဖြေ တစ်ခုကို တွေ့လာရတယ်။

ဦးနှောက်မှန်တိုင်းထန်ရာက တစ်ဆင့်ရရှိလာတဲ့ အကြံဉာဏ်တွေဟာ မှားတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အချိန်ကာလ မရောက်သေးတဲ့ အခါမျိုးမှာ အံ့မဝင်ဘဲ လွဲချော် နေတတ်ပါတယ်။ လတ်တလောမှာ မှန်ကန်ပေမဲ့ မအောင်မြင် ရှုံးနိမ့်တတ်ပါတယ်။

ဒီလို ယာယီရှုံးနိမ့်မှုမျိုးဟာ မမှားပေမဲ့ လတ်တလောမှာ အမှန်ဖြစ်မခံရသေးတော့ ရလဒ်က လည်း ကောင်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီတော့ တာဝန်ရှိသူတွေ အမြင်မှာ လျော်ကန်သင့်မြတ်မှုမရှိတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုအဖြစ် ပယ်ထား၊ ချောင်ထိုးထားတာကို ခံရလိမ့်မယ်။ အတွေးတွေ ဘယ်လိုကောင်းကောင်း၊ လုပ်ရပ်က ဘယ်လိုကောင်းကောင်း ရလဒ်က မကောင်းတဲ့ အခါ အမြင်စောင်းမှာ ဓမ္မ တာပါပဲ။

တချို့တာဝန်ရှိတဲ့ သူတွေဆိုရင် အဲဒီလိုဖြစ်ရပ်မျိုး၊ ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိတဲ့ ရလဒ်မျိုးဟာ အမှားပဲလို့ ကောက်ချက်ချပြီး အဲဒီအလုပ်မဖြစ်တဲ့ အကြံမျိုးကို ခေါက်ထားဖို့၊ လွှင့်ပစ်ဖို့၊ စွန့်ပစ်ဖို့ ဝန်မလေးတတ်ကြဘူး။ အဲဒီအပြုအမူနဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ လုံးဝမှားပါတယ်။ ဒီနေ့ဟာ ဒီနေ့ပဲဖြစ်တာကြောင့် ၊ မနက်ဖြန်အတွက် တွေးတောစဉ်းစားမှုဟာ မနက်ဖြန်အတွက် ပဲဖြစ်တာကြောင့် မျှော် မှန်းထားသလို ထပ်တူ မကျဘဲ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ဒီတော့ လတ်တလောအောင်မြင်မှု မရ သေးတဲ့ အလုပ်ကို မျှော်မှန်းချက် ကြီးကြီးမားမားမထားဘဲ အလွယ်တကူ ထင်ရာမြင်ရာ ကောက်ချက်တွေနဲ့ အမှန်ကို အမှားဖြစ်သွားအောင် လုပ်ပစ်တတ်တယ်။

မနက်ဖြန်အတွက် အလုပ်ဟာ မနက်ဖြန်မှ အောင်မြင်မှုရနိုင်သလို ဒီနေ့ဆန္ဒစောပြီး တွေးတောကြံဆ ဆုံးဖြတ်တာမျိုးတွေဟာ မှားတတ်ပါတယ်။ မှားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကို အကဲဖြတ် မှန်ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ လတ်တလောသုံးမရတဲ့ အလုပ်တွေ၊ ရည်မှန်းချက်တွေဟာ အကျိုး အကြောင်း

တစ်ခုခုကြောင့် ဆိုတာ နားလည်ရပါမယ်။ မအောင်မြင်တိုင်း မှားတယ် ဆိုတဲ့ အမြင်နဲ့ အယူအဆဟာ တိမ်လွန်းတာ အမှန်ပါပဲ။

မြန်မာ့ဆိုးရိုးစကား တစ်ခုရှိတယ်။ "အခုရေတွင်းတူးပြီး အခုရေကြည်သောက်ချင်လို့ မရဘူး" တဲ့ ။ ဒီစကားဟာ အင်မတန်သင့်မြတ် မှန်ကန်တဲ့ စကားပါ။ ကိုယ့်အလုပ်တွေအောင်မြင်ဖို့ ၊ ကုမ္ပဏီတိုးတက်ဖို့ အတွက် "Brain Storming" လုပ်ပြီး အကြံကောင်းညှဏ်ကောင်းတွေ ထုတ်ခိုင်းတာ မှန်ပါတယ်။ အကြံသစ်၊ အကြံကောင်းတွေနဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေ ပေါက်ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ကြတာလည်း မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်လောက် ကောင်းမွန်မှန်ကန်တဲ့ အကြံညှဏ်ပဲ ဖြစ်ပါစေ အချိန်အခါမရောက်သေးရင် စောင့်ရပါတယ်။

ဒီလိုစောင့်ကြည့်ရမယ့် အချိန်ကာလကို စိတ်မရှည်ဘဲ အမှားအမှန် ဆုံးဖြတ်တာဟာ သင့် မယ်မထင်ပါဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံ တချို့တွေ့ဆချက်တွေ၊ တချို့အလုပ်တွေ၊ တချို့အကြံညှဏ်တွေဟာ မမှားပေမဲ့ အချိန်မစောင့်နိုင်တဲ့ သူတွေရဲ့ အကဲဖြတ်မှားမှုတွေကြောင့် သုံးမရတဲ့ အမှားတစ်ခုဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ သတိထားဖို့ ပါ။

တစ်ခါတစ်ရံ လတ်တလောသုံးမရတဲ့ အကြံကောင်းတွေဟာ ကာလတစ်ခု ဖြတ်သန်းပြီး တဲ့ အခါ တန်ဖိုးတက်လာတဲ့ ၊ တန်ဖိုးဖြတ်ဖို့ ခက်ခဲတဲ့ အရာတွေ ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ ဒါကို နားလည်ယုံကြည်စေချင်တယ်။ တချို့စောင့်ဆိုင်းရမှုမျိုးဟာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းတတ်ပါတယ်။ "ကြက်လည်း မောစေ၊ ယာလည်း ညက်စေ" ဆိုတာမျိုးပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

သတိထားစေချင်တယ်။ တချို့ အချိန်ကာလတွေမှာ အကြံကောင်းညှဏ်ကောင်းတွေ ရလာတတ်ပေမဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုက ချက်ချင်း မရနိုင်တဲ့ အခါ အမှန်ကို အမှားလို့ ထင်သွား တတ်တယ်။ ထိန်းသိမ်း

ထားဖို့ ထက် စွန့်ပစ်ဖို့ ကို အားသန်တတ်ကြတယ်။ ဒီနေ့ မမှန်ပေမဲ့ နောက်နေ့မှာ မှန်ကန်တဲ့ ကိစ္စမျိုးတွေဟာ လောကမှာ အများ အပြားရှိ တတ်ပါတယ်။ အမှန်ကို ရဖို့ ကံကောင်းခြင်းကို ရဖို့ ဆိုတာ စိတ်ရှည်သ ည်းခံ စောင့်ဆိုင်းရပါလိမ့်မယ်။

ပြောချင်တာက ဒီနေ့ လတ်တလော အကျိုးသက်ရောက်မှု မကောင်းတိုင်း စွန့်ပစ်ဖို့ ကြိုးစားတာမျိုးထက် နောက်နေ့များမှာ ပေါ် ပေါက်လာနိုင်တဲ့ မှန်ကန်တရားမှုနဲ့ အလုပ်ဖြစ်မှုကို အလေးထားတတ် ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။

တချို့ကိစ္စတွေ၊ အလုပ်တွေဟာ လတ်တလော သုံးမရပေမဲ့ . . .။

*

ပြဿနာကို ဖြေရှင်းတဲ့ အခါ

ဝိရောဓိတွေ၊ ပဋိပက္ခတွေဆိုတာ အနှံ့အပြား လက္ခဏာဆောင်နေတာမို့ ရှောင်လွှဲဖို့ ဆိုတာ ခက်တယ်။ အကြီး အသေး၊ အနည်း အများ ၊ အတိမ်-အနက် သာ ကွာချင်ကွာမယ် ပြဿနာရဲ့ ဝေးရာကို ထွက်ပြေးဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

အဲဒီထဲမှာ လူတွေနဲ့ စုစည်းထားတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေ၊ လုပ်ငန်းတွေဆိုတာကလည်း လူအချင်း ချင်း ဆက်ဆံနေရ ပြန်လေတော့ ဓမ္မတာပဲ ပြဿနာတွေလည်း ရှိနေတတ်ကြပြန်တယ်။ ပြဿနာ အသေးအမွှားတွေလောက်ကို လျစ်လျူရှုနေကြလို့ ပြီးစလွယ် ဖြေရှင်းကြလို့ ရပေမဲ့ ကြီးထွားလာ တဲ့ ပြဿနာတွေကိုတော့ စနစ်တကျဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ လိုအပ်မှာ အမှန်ပါပဲ။ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ ပြဿနာများ ရဲ့ အဆိုးစွန်ဆိုတာ ပြိုကွဲပျက်စီးခြင်းနဲ့ နီးစပ်နေလို့ ပဲဖြစ်ပါတယ်။

ပြဿနာဖြေရှင်းနည်းတွေကို ပညာရှင်တော်တော်များများကလည်း ထောက်ပြဖူးပါတယ်။ အကြံဉာဏ်ပေးကြပါတယ်။ အနာနဲ့ ဆေးတည့်သွားတဲ့ အခါ အဆင်ပြေသွားပေမဲ့ တစ်ခါတလေ တော့လည်း အနာတခြား ဆေးတခြားမို့ အခြေအနေ ပိုဆိုးသွားတာမျိုးကိုလည်း ကြိုတွေ့ရတတ် ပါတယ်။ ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်လာရင် အဲဒီ ပြဿနာရဲ့ အခြေအမြစ်ကိုရှာဖွေဖို့ လိုသလို တွေ့ရှိခဲ့ ရင် နှစ်ဖက်အကျိုးရှိစေမယ့် နည်းနာတွေကိုသုံးပြီး ဖြေရှင်းရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ မျက်နှာချင်းဆိုင်

ဖြေရှင်းတာ တစ်ယောက်စကားတစ်ယောက် အပြန်အလှန် နားထောင် တာတွေနဲ့ အစပြုသင့်ပါ တယ်။

ပြဿနာဖြေရှင်းနည်းတချို့ကို ပညာရှင်များ နဲ့ ဒီလိုထောက်ပြချက် အမျိုးမျိုးကိုလည်း လေ့လာမှတ်သားဖူးပါတယ်။ သူတို့ အဆိုကတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ပြဿနာဟာ တကယ့်ကို ပြဿနာ အဆင့်ရောက်နေပြီ လား မသိသေးရင် သိအောင်အရင်လုပ်ပါတဲ့ ။ တစ်ခါတစ်ရံ သာမန် အမှားအယွင်းလေး တစ်ခု၊ အငြင်းအခုံတစ်ခု၊ တစ်ဖက်က ချို့ယွင်းမှု အနည်းငယ်လောက်ဟာ ဝိရောမိ ဒါမှ မဟုတ် ပြဿနာရယ်လို့ သတ်မှတ် လို့ လည်း မရပြန်ဘူးတဲ့ ။

ပြဿနာတစ်ခု၊ ပဋိပက္ခတစ်ခုကို ဖြေရှင်းတော့မယ်ဆိုရင် ဖြေရှင်း သူဟာ ထွက်ပေါ်လာ မယ့် ရလဒ်ကိုသာ ဂရုစိုက်သင့်တယ်။ လုပ်ရပ်ထဲ မှာ ပဲ နစ်မွန်းမနေသင့်ဘူး။ ပြဿနာကို ဘယ်လို ဖြေရှင်းနေတယ်ဆို တာထက် ဘယ်လိုပြီးမြောက် ပြေလည်သွားစေခဲ့တယ်ဆိုတာ ပိုပြီးအ ရာရောက်မှာ သေချာပါတယ်။ စရိုက်လက္ခဏာတွေ ပြင်ပပုံသဏ္ဍာန် တွေက ဖြေရှင်းမှုကို အရာရောက်စေတာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ သတိထား စေချင်ပါတယ်။

နောက်ပြီး ဘယ်ကိစ္စမဆို ဖြေရှင်းကြမယ်ဆိုရင် ကိုယ်ဖြစ်စေချင်တဲ့ စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း ဖြေရှင်းတာထက် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အပြန်အလှန် လက်ခံ နိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုးကိုရအောင် ဖြေရှင်း တာမျိုးက သဘာဝကျပါတ ယ်။ "ငါ့စကားနားရ"လုပ်ပြီး ကိုယ်ပြောချင် ဆိုချင်တာတွေကို တစ်ဖက် သတ်ပြောပြီး ဖြေရှင်းရင် ပြဿနာကိုထိန်းညှိ ဖြေရှင်းတာထက် တစ်ဖ က်လူကို အမိန့်ပေးတာမျိုး ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ သတိထားဖို့ ပါ။

ပိုဆိုးတာက ပြဿနာတစ်ခုကို ဖြေရှင်းရာမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တစ်

ဖက်လူက သဘောတူ သည် ဖြစ်စေ၊ မတူသည် ဖြစ်စေ အရေးမကြီးဘူး၊ ကိုယ့်သဘောထားကို သူသိရင်ဖြစ်ပြီဆိုပြီး တစ်ဖက်စောင်းနင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချ ဖြေရှင်းတာမျိုးပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဖြေရှင်းနည်းမျိုးဟာ တစ်ဖက်က ဆန္ဒမပါလေတော့ အောင်မြင်ဖို့ ခက်တယ်။

တကယ်က ဝိရောဓိတွေ၊ ပဋိပက္ခတွေ ဖြေရှင်းတယ်ဆိုတာ ပြေလည် ညီညွတ်စေချင်လို့ ဖြေရှင်းနေကြရတာပါ။ မပြေလည်တာတွေကို ပြေလည်အောင် အပြန်အလှန်လေးစားမှုနဲ့ သူ့ ဘက်ကိုယ့်ဘက်လက်ခံ နိုင်တာတွေကို ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းရတာမျိုးကပဲ ပဋိပက္ခဖြေရှင်းနည်း အစစ် အမှန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဖြေရှင်းနည်းက "လိပ်ခဲတည်းလည်း" ပြဿနာကို ပြေလည်စေရုံမက တစ်ဆင့်တိုးညီညွတ်စေတယ်လေ။

ဒီလိုဖြေရှင်းနည်းမျိုးဟာ (Win-Win Solution)ပါ။ နှစ်ဖက်စလုံး အနိုင်ရစေတဲ့ နည်းလို့ ပြောရင်လည်း မှားမယ်မထင်ပါဘူး။ နှစ်ဖက်စလုံး ကိုလည်း ကျေနပ်အားရစေပါလိမ့်မယ်။ ပဋိပက္ခ ကို တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် ကျေနပ်သွားပြီဆိုမှ တော့ အရာအရာ အဆင်ပြေသွားပြီပေါ့။

အရေးကြီးဆုံးက ပြဿနာတစ်ခုကို ဖြေရှင်းရာမှာ အဲဒီပြဿနာဟာ ဟိုလူကြောင့် ၊ ဒီလူ ကြောင့် ၊ ဘာတွေကြောင့် ၊ ညာတွေကြောင့် ဆိုပြီး လက်ညှိုးထိုးတဲ့ နည်းထက် ကိုယ့်ကြောင့် ကိုယ် စီမံခန့်ခွဲမှုကြောင့် ဆိုတဲ့ အတွေးအယူမျိုးကို စိုက်ထူထားသင့်တယ်။ ဖြစ်လာတဲ့ ပဋိပက္ခနဲ့ ပြဿနာ တွေဟာ ကိုယ်က အစချီထားတာကိုလည်း တစ်ဖက်ကသိပါစေ၊ သိအောင်လည်း ဖော်ထုတ်ပါ။ ကိုယ့်ကြောင့် မဟုတ်ဘူး ဆိုတာထက် ကိုယ်တာဝန်ယူပါတယ် ဆိုတာမျိုးဟာ တစ်ဖက်က ကိုယ့် အပေါ်မှာ လေးစားအထင်ကြီးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ပြဿနာကို ဖြေရှင်းတဲ့ အခါ လွယ်လွယ်ကူကူ အောင်မြင်နိုင်ပါတယ်။

ကိုယ်က ဖြစ်နေတဲ့ ပြဿနာအပေါ် အလေးထားချက်ရှိရှိ၊ ခံစားချက် ပါပါနဲ့ ဖြေရှင်းရင် ဘယ်သူမဆို တစ်သဘောတည်း ပူပေါင်းဆောင်ရွက် ချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင် အဲဒီပြဿနာ၊ အဲဒီပဋိပက္ခ တွေဟာ ဘာအခက်အခဲမှ မရှိတော့ဘဲ အလွယ်တကူ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်း အဖြေရှာ လို့ ရသွားမယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။

တွေ့ကြုံနေရတဲ့ ပဋိပက္ခနဲ့ ပြဿနာတွေဟာ တစ်ခါတစ်ခါမှာ တစ် ထိုင်တည်း၊ စကားတစ် ခွန်းတည်းနဲ့ ဖြေရှင်းလို့ ရတာမျိုးမဟုတ်ဘဲ အ ချိန်ကာလတစ်ခုယူပြီး ဖြေရှင်းရတာမျိုးရှိတတ်ပါ တယ်။ အချိန်ယူရပြီ ဆိုကတည်းက စိတ်ရှည်သည်းခံရမယ်၊ သဘောထားကြီးရမယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စ တွေကလည်း "ကျွဲကူးရေပါ"ဆိုသလို ပါလာရတော့မှာ သေချာပါ တယ်။ စိတ်ရှည်သည်းခံမှုနဲ့ အတူ ပြဿနာကိုပြေလည်အောင် ဖြေရှင်း နိုင်မှုရလဒ်ကိုလည်း ရရှိမှာ သေချာပါတယ်။ ဒီကတစ်ဆင့် ပဋိပက္ခပြီး ဆုံးသွားတဲ့ နောက် မျှော်မှန်းသင့်တဲ့ ပန်းတိုင်ကိုလည်း နှစ်ဖက်စလုံး တွေ့ကြုံပါလိမ့်မယ်။

*

မသတိစရာအကြွေး

ဘောဂဗေဒ ပညာရှင်များ ရဲ့ အဆိုအမိန့်တစ်ခုကို စီးပွားရေး ဘောဂဗေဒ အဘိဓာန်မှာ တွေ့ဖူးတယ်။ မသတိစရာ အကြွေးဆိုတဲ့ ဝေါဟာရ ပဲဖြစ်ပါတယ်။ "Odious debt" လို့ ခေါ်တဲ့ အဲဒီ မသတိစရာကြွေးမြီထဲမှာ အကြွေးအမျိုးအစားနှစ်ရပ်ကို ထည့်သွင်းထားပါတယ်။ တစ်ခုက "Bed debt" ခေါ်တဲ့ ကြွေးဆိုးကြွေးညံ့ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်မျိုးကတော့ အော့နှလုံးနာစရာကောင်းတဲ့ ကြွေး၊ မသတိစရာကောင်းတဲ့ ကြွေး "Odious debt" ဖြစ်ပါတယ်။

လူမှန်ရင် အကြွေးနဲ့ မကင်းဘူး ဆိုသလိုပဲ လူတွေစုပေါင်းနေထိုင်၊ နယ်နိမိတ်စည်းကြောင်း တွေ သတ်မှတ်၊ ပြီးတော့ တိုင်းပြည် နိုင်ငံဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ဆိုတာတွေ ဖွဲ့စည်းပြီး အရာရာကို စီမံခန့်ခွဲကြပါတယ်။ အဲဒီအစိုးရလို့ သတ်မှတ်တဲ့ လူတွေပါဝင်တဲ့ အစုအဖွဲ့က တိုင်းပြည်ရဲ့ လိုအပ်သမျှကိစ္စ အထွေထွေကို စီမံခန့်ခွဲရပြန်ရော။

ဒီတော့ ကိုယ့်ရဲ့ လက်ထဲမှာ ရှိနေတဲ့ ဘဏ္ဍာငွေကြေးနဲ့ ကိုယ့်တိုင်းပြည်အတွက် ဆောင်ရွက်စရာ ကိစ္စတွေကို ဆောင်ရွက်ကြရာမှာ ငွေကြေးပြည့်စုံ လုံလောက်မှုရှိရင် အရေးမကြီး ပေမဲ့ ပြည့်စုံမှုကင်းခဲ့နေရင် အဲဒီနိုင်ငံဟာ လူတွေလိုပဲ ကိုယ်နဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ရာ တခြားနိုင်ငံများနေပြီး လိုအပ်တဲ့ ငွေကြေးကို သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးနဲ့ ချေးယူကြရပါတယ်။

ချေးယူတဲ့ ငွေတွေကို တိုင်းပြည်ရဲ့ စီးပွားရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေဖို့

အတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနဲ့ လူမှုရေးဝန်ထမ်းကိစ္စ တွေမှာ အသုံးပြုတာ၊ တိုင်းပြည်တစ်ပြည် တိုးတက် ရေးအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်တဲ့ လမ်းကောင်း၊ တံတားကောင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင် ရေးကောင်းဆို တဲ့ ကောင်းကျိုးအဖြာဖြာတွေအတွက် လိုအပ်တဲ့ အခြေခံ အဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းတွေမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသုံးစွဲ ရတာ၊ ရေအားလျှပ်စစ်၊ လေအားလျှပ်စစ်နဲ့ နေရောင်ခြည် စွမ်းအင်သုံး လျှပ်စစ်စက်ရုံကြီးတွေ တည်ဆောက်ရာမှာ သုံးစွဲကြရတာ၊ တစ်နှစ်လုံး သီးနှံတွေ စိုက်ပျိုးနိုင်ဖို့ အတွက် ရေအရင်းအမြစ်တွေရနိုင်မယ့် ဆည်မြောင်းတာဝန်တွေ တည်ဆောက်ရ တာဆိုတဲ့ မဖြစ်မနေ သုံးစွဲရ တာမျိုး တွေရှိပါတယ်။

ဒီအခြေခံ အဆောက်အအုံတွေ ပြည့်စုံလုံလောက်ပြီး အားကောင်း မောင်းသန်နဲ့ လည်ပတ်နေနိုင်ရန် တိုင်းပြည်ရဲ့ ဝင်ငွေတိုးတက်လာတာ နဲ့ အမျှ မြီရှင်နိုင်ငံတွေရဲ့ ကြွေးမြီတွေ ကို ပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်ဖို့ သေချာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကျိုးအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အခြေခံ အ ဆောက်အအုံတွေထဲက တစ်ခုခုများ ချို့ယွင်း အားနည်းသွားပြီဆိုရင် လုပ်ငန်းတွေ အားလုံး ဂျမ်းဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ တိုင်းပြည် ရဲ့ ဝင်ငွေနဲ့ ထွက်ငွေဟာ အချိုးမညီတော့ဘဲ လိုငွေပြတော့မှာ သေချာပါ တယ်။

လိုငွေကိန်းဂဏန်းတွေ အဆမတန်များ ပြားလာတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုဟာ လှော်ရင်းနစ်နေတဲ့ နိုင်ငံပဲဖြစ်ပါတယ်။ သူယူထားတဲ့ ကြွေးမြီတွေကို ပြန်ဆပ်နိုင်ဖို့ လည်း အလွန်ခဲယဉ်းတတ်ပါတယ်။ ကြွေးတွေ များ သထက် များ နစ်သထက်နစ်လာတဲ့ အခါမှာ ကြွေးမြီရှင်နိုင်ငံတွေ၊ အဖွဲ့အစည်း တွေ ကို ကြွေးတွေလျော်ပစ်ခိုင်းတာ၊ လုံးဝမပေး မဆပ်နိုင်တော့တဲ့ အ ဆုံး နည်းနာအမျိုးမျိုးနဲ့ ရက်ရွှေ့ နေရတာ၊ အနည်းအကျဉ်းသာဆပ်ပြီး

အများစုကို ဆိုင်းငံ့ထားရတာတွေရှိပါတယ်။ အဲဒီလို ကြွေး မျိုးဟာ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံအတွက် မျက်နှာပျက်စရာ၊ နာမည်ဆိုးနဲ့ ကျော်ကြားစရာမျိုးဖြစ်သွား တတ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ကြွေးမျိုးဟာ ကြွေးဆိုး၊ ကြွေးညံ့ (Bad debt) ဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းပြည် အဖို့ ကမ္ဘာ့ အလယ်မှာ "Black List"ဖြစ်ဖို့ များ သွား တတ်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ကြွေးဆိုး၊ ကြွေးညံ့လို အော့ နှလုံးနာစရာ ကောင်းတဲ့ ကြွေး၊ မသတိစရာကောင်းတဲ့ ကြွေးမျိုးတွေလည်း ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိနေပါ သေးတယ်။

အဲဒီ ကြွေးမျိုးကတော့ တစ်ပါတီ အာဏာရှင်စနစ် ကျင့်သုံးတဲ့ နိုင်ငံတွေနဲ့ နိုင်ငံရဲ့ ဥစ္စာ ဓန နဲ့ အာဏာ အဆောက်အအုံကို လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထဲက ချုပ်ကိုင်ထားတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ အဖြစ် များ ပါတယ်။

ဥပမာ ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်တဲ့ အီရတ်သမ္မတနဲ့ အီရတ်ခေါင်းဆောင်ဟောင်း "ဆဒမ် ဟူစိန်"လက်ထက်က ချေးယူထားတဲ့ ကြွေးနဲ့ မဟာဗျူဟာ လက်နက်အသစ်အဆန်းတွေ ဝယ်ယူရာ မှာ သုံးစွဲခဲ့တဲ့ ကြွေးမျိုးတွေဟာ မသတိစရာကြွေးမျိုးတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ အီရတ်နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းတွေ ပြောင်းလဲသွားတဲ့ ဒီနေ့လို ကာလမျိုးတွေမှာ အဲဒီကြွေးတွေကို ဘယ်လို ဆပ်မလဲ၊ ဘယ်သူဆပ်မလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းဟာ အီရတ်အစိုးရအပါအဝင် မြီရှင်နိုင်ငံတွေ အားလုံး အတွက် ခေါင်းခဲစရာ ကိစ္စကြီးအဖြစ် တင်ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတယ်။

လုပ်သူကလုပ်ပြီး ပြုတ်သူက ပြုတ်သွားတဲ့ အခါ နောင်လာနောက် သားတွေအဖို့ အဲဒီ ကြွေးမြီတွေရဲ့ အပူဟပ်မှုကို မချိမဆုံခံကြရပါတယ်။ အာဏာရှင်တစ်ဦးက သူ့အာဏာ တည်တံ့ ရေးအတွက် သုံးစွဲခံတဲ့ အကြွေးမျိုးဖြစ်နေတာတော့ မှန်ပါရဲ့ ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီနိုင်ငံရဲ့ အမည်နာမ

နဲ့ ချေးငှားခဲ့တဲ့ အကြွေးမို့ နောက်ပိုင်းမှာ တာဝန်ယူဆက်ခံတဲ့ တာဝန်ရှိသူတွေမှာ မျက်ဖြူဆိုက်ရတဲ့ ကိန်းမျိုးဖြစ်နေကြရမယ်ဆိုတာ ကတော့ စဉ်းစားစရာတောင် လိုမယ်မထင်ပါဘူး။

တခြားမကြည့်နဲ့ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ အီရတ်က 'မသတိစရာအကြွေး'တွေ ကိစ္စကိုပဲ ကြည့်။ လက်ရှိ အီရတ်အစိုးရအဖို့ ဆုပ်စူးစားရူး ဖြစ်နေသလို မြီရှင်နိုင်ငံတွေအဖို့ လည်း မျောက် မီးခဲ ကိုင်မိသလို ဖြစ်နေရတာအမှန်ပါ။ ဒါကြောင့် မတတ်နိုင်တဲ့ အဆုံးအဲဒီကြွေးတွေ အားလုံးကို ပြန်မဆပ်ဘဲ ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိ မရှိ ပေးမပေးကို အငြင်းပွားကြ၊ စဉ်းစားကြလုပ်နေကြရပါတယ်။

တကယ်ပါပဲ၊ အဲဒီ မသတိစရာ ကြွေးဆိုတာမျိုးက ပေးတဲ့ လူအတွက်ရော၊ ယူတဲ့ လူ အတွက်ပါ ဘယ်သူ့အတွက်မှ ကောင်းလှချည်ရဲ့ လို့ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ပြောရတာ ခက်ပါတယ်။ နာမည်ကိုက "Odious debt" "မသတိစရာကြွေး"လို့ ဆိုထားတာကိုး။

*